

Slovenski oktet V srcu Ljubljane

Ob visokem jubileju se skoraj nezavedno sproži spomin, že utrjen, združen s ponosnim občutkom trajanja, odličnimi ocenami in burnimi odzivanji/aplavzi širom sveta. Še vedno ostajajo ambasadorji slovenske pesmi! Polni se šestdeseto leto trajanja, ime, sloves in priznanja pa še kako zavezujejo h kakovosti!

BESEDILO: MARJETA GAČEŠA FOTO: MIHA FRAS

Obraz Slovenskega okteta je prepoznaven. Z leti postaja drugačen, zori, a ohranja svojo mladost. Ne moremo govoriti o stari in mladi/novi generaciji. Nov rod je vedno znova simbioza, sožitje generacij, vsaka se odziva na svoj aktualni čas in se hkrati vrača k pionirski, temeljni navezanosti. K začetku, ki zaznamuje vse generacije do danes, in še naprej. Energija pevcev Slovenskega okteta je polna zanosa in ustvarjalne poustvarjalne moči, izrazita, v marsičem obarvana z različnostjo posameznika, vtakano v čisto določeno ubranost celotnega ansambla! Pomembna je tako rekoč že zapovedana moč Slovenskega okteta, da učinkujejo z ubranostjo glasov in znajo kot celota povzdigniti posameznika solista.

Jože Vidič, umetniški in sicer vodja okteta, kako predstaviti, zaznamovati poslanstvo in posebnost pevskega delovanja in druženja?
Vidič: Predstaviti tako razgibano in v svojem delovanju intenzivno skupino, kot je Slovenski oktet, ni preprosto. Mogoče je še najlažje, če rečem, da nas druži predvsem velika ljubezen do vokalne glasbe, predvsem slovenske ljudske, zaradi katere je bil oktet pred šestimi desetletji ustanovljen, kot tudi is-

kanje vedno novih glasbenih izrazov, da bi se oktet lahko najbolje predstavil. Posebnost tega ansambla je v tem, da je vedno skrbel, da so v njem vsa leta delovali izvrstni glasbeniki, tako pevci kot tudi umetniški vodje. Če se ozremo samo v začetke delovanja okteta, ne moremo spregledati odličnih opernih solistov, kot so bili Janez Lipušček, Gašper Dermota, Rudolf Franci ali karizmatična brata Roman in Tone Petrovčič, odlični Božo Grošelj in ne nazadnje Tone Kozlevčar, ki je tudi sicer storil veliko za to, da je oktet v prvih desetletjih svojega delovanja lahko spodobno preživel in koncertiral. Ko pogledamo po umetniških sodelavcih okteta, ki so (poleg legendarnega novinarja Bogdana Pogačnika, dolgoletnega predsednika) skrbeli za ugled okteta, smo lahko samo veseli, da je oktet imel tako sposobne in motivirane sodelavce. Že prvi umetniški vodja Janez Bole je skupaj z oktetom postavil smernice, ki so zaznamovale umetniško pot ansambla, pozneje, z muzikologom dr. Valensom Voduškom, pa je oktet stilno izčistil svoje sporede. Dr. Vodušek je v tem obdobju ustvaril velik opus skladb.

Vanj je uspešno umeščal svoje priredbe, ki jih je posvetil Slovenskemu oktetu. Za njim je oktet prevzel skladatelj Darijan Božič. Tudi on je v obdobju sodelovanja z oktetom veliko pisal zanj. Predvsem so bile to skladbe, napisane 'po meri ansambla'. Veseli smo, da se je sodelovanje z njim znova vzpostavilo. Posvetil nam je dva lepa ciklusa skladb. Enega smo krstno izvedli pred dvema letoma, drugega bomo v letošnjem letu. Sicer pa so njegove skladbe stalnica naših repertoarjev. Za njim je vodenje okteta za dolgih 25 let prevzel letošnji Prešernov nagajenec maestro Anton Nanut. Tudi on je pustil v oktetu veliko sled. Nanj je prenesel izkušnje iz svojega bogatega dirigentskega opusa. Predvsem pa mu bo oktet večno hvaležen, da ga je leta 1996 ohranil pri življenju. Tistega leta je celotna zasedba hkrati prenehala z aktivnim petjem in maestro Nanut je zastavil svojo besedo ter uspešno izpeljal avdicije. Brez njegovega velikega angažmaja danes Slovenskega okteta ne bi bilo več. Živel bi samo v spominih ljudi in na številnih posnetkih. Za njim smo k sodelovanju povabili izkušenega zborovodjo in vsestransko razgledanega muzikologa dr. Mirka Cudermana, s katerim smo se pri študi-

JackPot za vso družino!

Enkratni Trojček s 50 % popustom do konca leta.

V edinstvenem paketu JackPot vam nudimo:

- 132 programov (razširjeni paket) na treh televizorjih brez doplačila za opremo,
- super hitri internet 10/1,5 Mbps,
- brezplačne klice v omrežju Telemach z novim brezžičnim telefonom Siemens,
- brezplačen TV-paket po vašem izboru (HBO, Cinemax, Pink ali HD) za vedno.

Vse to za **samo 24,50 EUR** mesečno do konca leta.
Enkratni paket je v prodaji **samo do 31. avgusta 2011** oziroma do preklica.

Pokličite 080 22 88 in si pravočasno zagotovite svoj paket. Storitve je mogoča na območjih, kjer je tehnično izvedljiva. • Več o paketu in pogojih posebne ponudbe na www.telemach.si.

080 22 88
www.telemach.si

telemach
Moj svet udobja.

ju vrnili h koreninam Slovenskega okteta. Obnovili smo repertoar, ki ga je oktet izvajal v začetku svojega delovanja, ter ga nadgradili z novitetami. Zadnja zgoščenka okteta Kaktus je začela dobivati svojo obliko še pod njegovim vodenjem.

Oktet je imel skozi generacije vseskozi značilno prepoznavno barvo zvoka, ki jo je težko zamenjati z zvokom kakšne druge skupine. Ko si enkrat slišal Slovenski oktet, ga nisi mogel zamenjati z nikomer drugim. Tudi danes je tako. V sporedih redno izvajamo skladbe, po katerih je bil oktet vseskozi prepoznan. Danes te skladbe živijo malo drugače. Dodali smo jim svoj izraz, jih izčistili, ob tem pa ohranili pristnost glasbenih emocij ...

Posebnost vseh generacij okteta je v tem, da smo vsi predani njegovemu poslanstvu. Če bi iskali materialne koristi, okteta že dolgo ne bi bilo.

☞ Spominjam se koncerta, 3. oktobra 2001 v Cankarjevem domu, ob petdeseti obletnici Slovenskega okteta, ko ste prepevali pesmi slovenskih skladateljev, ki smo jih dolga leta poslušali v izvedbi starejših generacij okteta. Nepozabna koroška 'Mojcej' je postala 'vaša', pravijo, da vam je Božo Grošelj za vnaprej 'dodelil odgovornost' zanjo.

Vidic: Kernjakova Mojcej je skladba, ki jo je oktet izvajal zelo pogosto in z velikim uspehom. Ko je pred tremi desetletji iz okteta odšel Božo Grošelj, ki je to pesem naredil prepoznavno, je oktet nekaj časa ni izvajal.

Vsaka skladba res ni primerna za vsakogar. V naši generaciji sem jo 'dobil' jaz. Na jubilejnim koncertu ob petdesetletnici delovanja okteta je po izvedeni skladbi na oder prišel tudi Božo. 'Mojcej' je uspela. Pričakovanja in pritiski občinstva so bili pred koncertom veliki in s to skladbo smo ovrgli vsak sum o tem, ali smo primerni za nadaljevanje tradicije. Božo mi je že na odru in pozneje na večerji izrekel res lepe komplimente, ki so, posebno če jih izreče tako velik glasbenik, kot je bil on, resnično lepa spodbuda za nadaljnje delovanje. In tako še vedno zveni naša Mojcej.

☞ ... ali Venturinijeva 'Nocoj pa, oh, nocoj', priljubljena v izvedbi vseh oktetovskih skupin. Je zaščitni znak Slovenskega okteta ... Se pa še vedno radi srečate s člani vseh sestavov okteta?

Vidic: Da, tudi ta pesem je del tradicije okteta. Kot je znano, jo je Janez Bole priredil za oktet in z njim prvič izvedel na koncertu, kjer je bil prisoten tudi skladatelj Fran Venturini. Izročilo govori, da je skladatelj ni želel slišati, vendar je v izvedbi okteta

skladba zaživela čisto drugače kot do tedaj. Solist Janez Lipušček, prvak ljubljanske Opere, je vanjo vnesel svoje bogate izkušnje in prepričljivost, s katero je osvajal občinstvo povsod po svetu. Postala je uspešnica in prepoznavna skladba okteta. Zanimivo je, da ima skladba v vseh generacijah identičen, oktetov zvok. Je preprosto naša. Te in podobne zgodbe zблиžujejo generacije okteta. So stična točka vseh generacij.

☞ Glasba nosi nekaj nadčutnega/metafizičnega, obudi čustva sanjačev ... ustvari že kar svojevrstno sozvočje med nastopajočimi in poslušalci, razbohoti občutek nežnosti, zadovoljstva ...

Vidic: ... in nas vse osrečuje. Res je veliko zadovoljstvo, če se energija osmih pevcev na odru združi v eno samo in razbohoti med občinstvo, ki potem zadovoljno vrača vse prejeto nazaj. Tako vsi dobimo več. Občinstvo dober koncert, mi pa izvedbo, ki se je z veseljem spominjamo.

☞ In vendar je človek/poslušalec danes čisto drugače gospodar svojih razumevanj, občutkov, osvobojen nekih splošno priznanih, vsiljenih mnenj, pa tudi veselja in sreče ... In kaj se v vas, nastopajočih, ohranja kot spomin, kot drugačno čutenje od prej znanega, npr. po koncertu na južnoameriških ali drugih, morda prav s tistih zelo oddaljenih odrov?

Vidic: Ohranja se spomin na lepe trenutke, ki so nam naredili neki nastop drugačen. Koncerti v Argentini so bili res izjemni. Energija na teh koncertih je drugačna kot pri nas. Pravo nogometno skandiranje ... Z velikim veseljem smo se lani znova vrnili na tiste odre. Prav poseben občutek je bilo prepevanje na Aveniji De Mayo v Buenos Airesu, ko je imela naša Slovenska skupnost svoj dan. Eno samo zadovoljstvo je, ko stojiš pred osemtisočglavo množico in zapoješ Mojcej ali pa Ribniško. Res izjemno valovanje energij in prenos tisočev dobrih želja za to, da bi se to nadaljevalo še dolgo, dolgo. Sicer pa so naše turneje resnično pot z enega odra na drugega. Nekoč si bo treba vzeti čas in si v miru, brez koncertov, ogledati vse kraje, kjer smo gostovali. Na teh turnejah nam preprosto zmanjkuje časa tudi za spanec.

Ob naši drugi turneji v Argentini je k nam pristopil gospod, s katerim smo se spoznali že ob prejšnjem gostovanju, in nas naprosil, da bi v kvartetu z nami izvedel skladbo Uroša Kreka, Marko skače. Malo začudeno smo ga pogledali, vendar je on vztrajal pri tem, da bi poskusili. In smo ... ostrmeli. Basovski part je poznal do obisti in ga izvedel za deset. Pozneje je povedal, da so ustanovili oktet. Ta

gospod, sicer glasbenik, ne zna niti ene slovenske besede, vendar smo ga z našim muziciranjem tako navdušili, da se je začel učiti našega repertoarja in ga sedaj s svojo skupino tudi izvaja.

Mnogi ljudski napevi imajo svoje predhodnike v davnem izročilu. Z odkrivanjem povezav s sodobno glasbo pa 'rišejo' drugačne sledi. Glasba ima to edinstveno razsežnost časa.

☞ Kako oblikujete koncertni spored, kako se odločate za pesmi, ki jih uvrstite v svoj repertoar? Čutite še posebno odgovornost za krstno izvedbo?

Vidic: Vsaka skladba si zasluži, da se je lotiš z veliko odgovornosti. Še posebno te, ki so bile napisane posebej za nas. Navsezadnje je skladatelj začutil, da lahko napiše nekaj, kar mu mi s svojo izvedbo lahko nadgradimo. In tu gre za medsebojno spoštovanje. V svoj spored redno umeščamo tudi skladbe, ki so bile napisane prav za Slovenski oktet. Skladatelji, ki so napisali dobro skladbo, si zaslužijo, da so izvajani. Običajno skladbe sodobnikov ne doživijo veliko ponovitev. Pri nas pa nekatere skladbe štejejo več kot sto ali celo tisoč izvedb. In to je veliko priznanje tako za avtorje kot tudi za nas.

Sicer pa skušamo na vsakem koncertnem odru po svetu predstaviti vsaj polovico slovenskega programa. Navsezadnje smo Slovenski oktet.

☞ Kako bo potekalo jubilejno leto 2011, 'so vse najlepše pesmi že napisane', kako posebni, značilni bodo sporedi, nastopi za jubilejna/celoletna praznovanja?

Vidic: Veliko 'najlepših' skladb je že na našem repertoarju. Prizadevamo si, da bi obnovili nekatere, ki jih v zadnjem obdobju nismo izvajali, ob tem pa študiramo nove programe. V tej sezoni smo izdali zgoščenko Kaktus, kjer smo predstavili skladbe, ki jih je za nas prepesnil naš prijatelj pesnik Jože Humer in predstavljajo odmik od našega ustaljenega repertoarja. Gre za 'lahkotnejši' program priredb skladb iz sveta zabavne in klasične glasbe. Aranžirajo so stari osemdeset let in so jih takrat z velikim uspehom izvajali člani nemške skupine Comedian Harmonists. V novi, slovenski preobleki pa so sveži in lahkotni – ravno prav zbadajoči ter cvetoči.

Sicer pa sedaj pripravljamo program, ki ga bomo spomladi posneli in do poletja izdali na novi zgoščenki okteta. Z njim se vračamo v ustajene 'tیره' klasične a cappella izvedbe. Menim, da bo naša koncertna ponudba s tem dobila večjo širino, ob tem pa tudi nekaj več novih poslušalcev.